Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0825U003218

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Максим Володимирович

2. Maksym Oliinyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1926-5554

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 08-09-2025

Спеціальність за освітою: Економіка підприємства

Місце роботи здобувача: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10683

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81.12, 06.92

Тема дисертації:

1. Соціальна відповідальність державних підприємств як складова економічної безпеки

2. State-owned enterprises' social responsibility as an element of economic security

Реферат/анотація:

1. Дисертація відповідає основним напрямам наукових досліджень Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління». Окремі результати дисертаційної роботи є частинами науково-дослідної роботи за темою «Ключові імперативи та детермінанти теоретико-методичних засад формування в Україні економіки сталого розвитку» (державний реєстраційний номер 0124U004549), у межах якої досліджено роль соціальної відповідальності державних підприємств та обґрунтовано її ключове значення як чинника зміцнення економічної безпеки з урахуванням новітніх загроз, трансформаційних викликів та стратегічних завдань сталого розвитку. У дисертації розкрито актуальність дослідження соціальної відповідальності державних підприємств як складової економічної безпеки в умовах полікризової трансформації. Обґрунтовано, що соціальна відповідальність у державному секторі набуває значення не лише інструменту репутаційного менеджменту, а й механізму стабілізації, профілактики ризиків та

підвищення стійкості національної економіки. У дисертації здійснено комплексне розкриття еволюції поняття соціальної відповідальності як багатовимірного соціально-економічного феномену. На основі аналізу теоретико підґрунтя виокремлено ключові підходи до інтерпретації цього поняття: теорія відповідальності та рівності, корпоративна соціальна відповідальність (КСВ), екологічний та етичний підходи. Визначено, що соціальна відповідальність еволюціонує від морально-філософської ідеї до стратегічного інституціонального інструменту, зокрема в контексті функціонування державних підприємств. Обґрунтовано доцільність застосування неоінституціонального підходу для розуміння соціальної відповідальності як нормативної основи економічної безпеки. Здійснено системний аналіз інституціональних аспектів укорінення соціальної відповідальності державних підприємств як складової економічної безпеки. Доведено, що у сучасних умовах соціальна відповідальність набуває ознак інституціоналізованого механізму стабілізації соціально-економічного середовища. Аргументовано необхідність інтеграції соціально відповідальних практик на макро- і мікрорівні, підкреслено їхню роль у підвищенні стійкості, конкурентоспроможності та репутаційної легітимності державного сектору. Особливий наголос зроблено на аналізі стратегічних документів, зокрема, Концепції розвитку соціально відповідального бізнесу до 2030 року та міжнародних стандартів звітності зі сталого розвитку. Це дозволило виявити ключові бар'єри, такі як фрагментарність регуляторного поля, недостатній моніторинг, та запропонувати заходи з удосконалення інституціонального середовища подальшого просування соціальної відповідальності в контексті забезпечення економічної безпеки. Висвітлено інституціональний вимір впливу соціальної відповідальності на економічну безпеку державних підприємств. Доведено, що в умовах множинних криз державні підприємства виступають опорними структурами стабілізації. Вони забезпечують зайнятість, зберігають контроль над стратегічними ресурсами, розвивають критичну інфраструктуру. Обґрунтовано, що соціально відповідальна поведінка в державному секторі слугує не лише етичним стандартом, а й стратегічним чинником економічної безпеки. Проаналізовано ризики, пов'язані з управлінською неефективністю. Визначено, що прозорість та адаптивність є визначальними умовами для підвищення ефективності, легітимності та довіри до державних підприємств. Проведено всебічну оцінку потенціалу державних підприємств, передусім у галузі паливно-енергетичного комплексу (ПЕК), в умовах зростання загроз економічній безпеці. Встановлено, що ПЕК виступає критично важливим сегментом національної економіки, який не лише забезпечує енергетичну стабільність, а й виконує вагомі соціальні функції. Запропоновано класифікацію впливу державних підприємств на складові економічної безпеки: енергетичну, соціальну, виробничу, інноваційно-інвестиційну. Ідентифіковано асиметрії у просторовому розподілі підприємств, наявність дисбалансів у ліцензуванні, проблеми технічного зносу та обмеженої відкритості звітності. Підкреслено необхідність модернізації та стратегічного регулювання ПЕК із посиленням його соціальної орієнтації.

2. The dissertation corresponds to the main directions of scientific research of State Educational-Scientific Establishment "The Academy of Financial Management". Selected findings of the dissertation are part of the research project "Key Imperatives and Determinants of the Theoretical and Methodological Foundations for the Formation of a Sustainable Development Economy in Ukraine" (state registration number 0124U004549). Within the framework of this project, the role of social responsibility of state-owned enterprises is examined, and its crucial importance as a factor in strengthening economic security is substantiated, taking into account emerging threats, transformational challenges, and the strategic objectives of sustainable development. The dissertation reveals the relevance of studying the social responsibility of state-owned enterprises as an integral component of economic security in the context of polycrisis transformation. It is substantiated that social responsibility in the public sector is evolving beyond a reputational management tool to serve as a mechanism for stabilization, risk prevention, and enhancing the resilience of the national economy. The dissertation provides a comprehensive analysis of the evolution of the concept of social responsibility as a multidimensional socio-economic phenomenon. Based on a thorough examination of the theoretical foundations, the study identifies the key approaches to interpreting this concept, including the theory of responsibility and equality, corporate social responsibility (CSR), as well as ecological and ethical frameworks. It is established that social responsibility has

evolved from a moral-philosophical notion into a strategic institutional tool, particularly in the context of the operation of state-owned enterprises. The study substantiates the relevance of applying a neo-institutional approach to conceptualize social responsibility as a normative foundation for ensuring economic security. A systematic analysis of the institutional aspects of embedding social responsibility in state-owned enterprises as a component of economic security has been conducted. The study demonstrates that, under current conditions, social responsibility is acquiring the characteristics of an institutionalized mechanism for stabilizing the socio-economic environment. The necessity of integrating socially responsible practices at both macro and micro levels is substantiated, with emphasis placed on their role in enhancing resilience, competitiveness, and reputational legitimacy within the public sector. Particular attention is devoted to the analysis of strategic policy documents, including the Concept for the Development of Socially Responsible Business until 2030, as well as international sustainability reporting standards. This enabled the identification of key barriers – such as regulatory fragmentation and insufficient monitoring – and the formulation of proposals aimed at improving the institutional environment to advance social responsibility in the context of ensuring economic security. The institutional dimension of the impact of social responsibility on the economic security of state-owned enterprises is thoroughly examined. The study demonstrates that, under conditions of multiple concurrent crises, state-owned enterprises function as stabilizing pillars of the national economy. They contribute to employment preservation, maintain control over strategic resources, and support the development of critical infrastructure. It is substantiated that socially responsible behavior in the public sector serves not only as an ethical standard but also as a strategic factor in ensuring economic security. The research analyzes the risks associated with managerial inefficiency and emphasizes that transparency and adaptability are key prerequisites for enhancing the effectiveness, legitimacy, and public trust in state-owned enterprises. A comprehensive assessment of the potential of state-owned enterprises, particularly in the fuel and energy sector (FES), was carried out in the context of escalating threats to economic security. The study establishes that the FES is a critically important segment of the national economy, ensuring not only energy stability but also fulfilling significant social functions. A classification of the impact of state-owned enterprises on various components of economic security is proposed, including energy, social, production, and innovation-investment dimensions. The analysis identifies spatial asymmetries in enterprise distribution, imbalances in licensing, issues of technical depreciation, and limited transparency of reporting. The findings underscore the need for modernization and strategic regulation of the FES with a strengthened social orientation.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U004549

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Теплюк М.А., Олійник М.В., Рєпін М.С. Роль бізнес-акселератора для розвитку державного підприємства в covid-залежному соціально-економічному просторі. Економіка та підприємництво. 2022. № 48. С. 97-106. http://doi.org/10.33111/EE.2022.48.TepliukM_OliinykM_RiepinM
- Олійник М. В. Оцінка інституціонального середовища діяльності державних підприємств в умовах невизначеності / М. В. Олійник // Наукові праці НДФІ. - 2022. - № 3. - С. 121-134. https://doi.org/10.33763/npndfi2022.03.121
- Зінченко А.Г., Олійник М.В. Особливості політик та практик соціальної відповідальності державних підприємств України. Економіка та підприємництво. 2024. № 52. С. 95-108.

http://doi.org/10.33111/EE.2024.52.ZinchenkoA_OliinykM

- Олійник М.В. Соціальна відповідальність державних підприємств у площині забезпечення економічної безпеки країни. Економіка та підприємництво. 2024. № 53. С. 199-209. http://doi.org/10.33111/EE.2024.53.OliynykM
- Кирилюк, О. В., Кужель, М. Ю., Олійник, М. В., & Кожухівський , О. С. Інноваційні інструменти розвитку соціального підприємництва: еволюція та сучасні підходи. Фінанси України. 2024. №12. С. 93-113. https://doi.org/10.33763/finukr2024.12.093
- Олійник, М. В. Теоретико-методологічні передумови розвитку соціальної відповідальності державних підприємств. Наукові праці НДФІ. 2024. №4. С. 104-115. https://doi.org/10.33763/npndfi2024.04.104
- Олійник, М. В. Оцінювання соціальної відповідальності державного сектору: підходи, критерії, орієнтири. Наукові праці НДФІ. 2025. №1. С. 133-145. https://doi.org/10.33763/npndfi2025.01.133
- Олійник М. В. Наукові підходи щодо теоретичного осмислення реформування державного сектору в умовах євроінтеграції та сталого розвитку зб. матеріалів ІІ Науково-практичної конференції аспірантів та докторантів 14 «Забезпечення резилієнтності економіки України в умовах військової агресії та повоєнного відновлення», 17 липня 2024 р. // ДННУ “Академія фінансового управління”. – КИЇВ, 2024. С. 16-17. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=1144&num=1
- Oliinyk M. Assessment of the institutional environment of the activities of state-owned enterprises as a prerequisite for determining the risks of their activities under conditions of uncertainty // збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення», 15 червня 2023 року / ДННУ «Академія фінансового управління». – Київ, 2023., С. 31. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=1118&num=1
- Олійник М.В. Міжнародні підходи до регулювання розкриття підприємствами внеску в досягнення цілей сталого розвитку ЗБ. матеріалів науково-практичної конференції аспірантів та докторантів «Забезпечення резилієнтності економіки України в умовах військової агресії та повоєнного відновлення», 12 грудня 2023 року / ДННУ «Академія фінансового управління». – Київ, 2023. С. 13. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=1118&num=6
- Oliinyk M. Regulation of the impact of state-owned enterprises’ activities on the economy, environment and society: international and national institutions Траєкторії сталого розвитку України і світу: виклики та драйвери: збірник тез доповідей ІІ міжнародної науково-практичної конференції, 26 квітня 2024 року. – Київ: ПЗВО «Міжнародний європейський університет». – 2024. –С. 30-31.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рєпіна Інна Миколаївна

2. Inna Riepina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9141-0117

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свірко Світлана Володимирівна
2. Svitlana Svirko

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9157-4672

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безверхий Костянтин Вікторович
2. Kostiantyn Bezverkhyi

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8785-1147

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьмінська Ольга Едуардівна

2. Olga Kuzminska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6625-7528

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучерява Мар'я Василівна

2. Maria Kucheriava

Кваліфікація: к. е. н., с.д., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2948-1234

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління"

Код за ЄДРПОУ: 35531764

Місцезнаходження: вул. Олеся Гончара, буд. 46/48, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Барановський Олександр Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Барановський Олександр Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ухналь Наталія Миколаївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна